

Generalitat de Catalunya
**Departament de Benestar Social
i Família**

Enquesta Econòmica a Centres i Entitats de Serveis Socials

desembre 2012

Índex

	<i>Pàgina</i>
Introducció	3
1. Objectiu de l'enquesta	4
2. Característiques	5
2.1. L'estadística econòmica dels establiments de serveis socials	5
2.2. L'estadística econòmica a entitats no lucratives	5
3. Metodologia i mostra	6
3.1. Cobertura de l'operació i unitats d'anàlisi	6
3.2. Àmbit territorial i temporal de l'enquesta	7
3.3. Aclariments metodològics: enquestes <i>versus</i> registres	7
4. Principals resultats	8
4.1 Enquesta de centres de serveis socials	8
a) Els centres de serveis socials	9
b) El personal ocupat i voluntari	13
c) Els comptes econòmics	14
Resum de l'enquesta dels centres de serveis socials	17
4.2 Enquesta d'entitats no lucratives	18
Resum de l'enquesta d'entitats no lucratives	18
ANNEX 1. Disseny de les mostres	19
ANNEX 2. Característiques recollides a l'enquesta	21
ANNEX 3. Característiques del treball de camp	23
ANNEX 4. Glossari / etiquetes	24

Introducció

L'Enquesta econòmica a centres i entitats de serveis socials és una nova operació estadística de caràcter oficial, que desenvolupa l'activitat *Estadística i Comptes dels Serveis Socials*, prevista a la Llei 13/2010, del 21 de maig, del Pla estadístic de Catalunya 2011-2014. Aquesta estadística es realitza mitjançant un conveni de col·laboració entre l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) i el Departament de Benestar Social i Família.

Durant els anys 2010 i 2011 es van realitzar escalonadament un ventall d'enquestes que es proposaven recollir fonamentalment informació sobre l'estructura, el finançament, la despesa i l'ocupació dels centres de serveis socials, així com sobre l'activitat de serveis socials realitzada sense la infraestructura d'un centre per part de les entitats no lucratives.

1. Objectiu de l'enquesta

L'objectiu principal de l'enquesta econòmica a centres i entitats de serveis socials, com a part integrant dels Comptes dels serveis socials, és oferir informació sobre l'abast econòmic dels serveis socials especialitzats, en termes d'aportació a l'economia catalana, i així contribuir a ampliar el coneixement d'aquest sector. Es parteix de la constatació que els serveis socials especialitzats són un sector econòmic rellevant en el conjunt de l'economia catalana, amb una incidència molt directa en l'àmbit de l'ocupació.

Els objectius específics de l'enquesta són:

- a) Proporcionar informació relativa als serveis que s'ofereixen i al personal ocupat en els diferents tipus de centres que conformen el sector dels serveis socials especialitzats.
- b) Conèixer el volum d'activitat, les despeses i el finançament del conjunt del sector.
- c) Quantificar el volum d'inversió.

2. Característiques

L'estadística es desenvolupa mitjançant dues operacions principals:

1. *L'estadística econòmica dels establiments de serveis socials, elaborada a partir de les Enquestes a centres de serveis socials.* La fase de recollida de dades es va dur a terme durant el primer i segon trimestre del 2011, amb informació referida al 2009, i
2. *L'estadística econòmica a entitats no lucratives de serveis socials, elaborada a partir de l'Enquesta econòmica a entitats no lucratives de serveis socials.* La fase de recollida de dades es va dur a terme el quart trimestre del 2011 i el primer trimestre del 2012, amb informació referida al 2010.

Durant l'any 2012 s'ha estat elaborant, sintetitzant i tabulant la informació obtinguda en les dues operacions estadístiques.

2.1. L'estadística econòmica dels establiments de serveis socials

L'estadística dels establiments de serveis socials es conforma mitjançant enquestes a centres de serveis socials especialitzats, inscrits al Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials (RESES) del Departament de Benestar Social i Família que recullen informació de la següent tipologia d'establiments:

- Centres d'atenció a gent gran
- Centres d'atenció a persones amb discapacitat
- Centres d'atenció a infància, adolescència i joventut
- Centres d'atenció a persones amb problemàtica social derivada de malaltia mental
- Altres centres de serveis socials (atenció a problemàtiques derivades de drogodependències, atenció a dones en situació de risc i atenció a altres situacions que generen risc d'exclusió social).

2.2. L'estadística econòmica a entitats no lucratives

L'estadística d'entitats no lucratives es conforma a través de l'enquesta econòmica a entitats no lucratives de serveis socials que recull informació d'una mostra d'entitats no lucratives, seleccionada aleatòriament, de les entitats inscrites al Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials (RESES) del Departament de Benestar Social i Família.

3. Metodologia i mostra

3.1. Cobertura de l'operació i unitats d'anàlisi

La base d'estudi a partir de la qual es defineixen les unitats d'anàlisi i la mostra és el Registre d'Entitats, Serveis i Establiments Socials (RESES) del Departament de Benestar Social i Família.

Un cop determinades les unitats d'estudi i depurat el registre, s'ha aplicat un mostreig aleatori estratificat per tipus de centre. Prèviament es va decidir no considerar en l'àmbit d'estudi els centres i els serveis sociosanitaris ja que el component sanitari d'aquests centres és més elevat que el social i alhora és difícil destriar la part econòmica corresponent a cadascun dels àmbits (sanitari i social) atès justament aquest principi d'atenció integrada.

Tot i que el RESES constitueix un directori actualitzat pel que fa a les tipologies més significatives de serveis, la seva utilització per a la mostra ha requerit un tractament específic en tres aspectes:

1. Donat que la unitat d'inscripció en el Registre és el servei i que en moltes ocasions el centre o unitat econòmica a enquestar està formada per més d'un servei, calia identificar el cas en què es donava aquesta circumstància, per tal d'obtenir – per agregació – la unitat organitzativa i econòmica adequada per respondre el qüestionari.
2. Un cop transformada i definida la unitat d'informació, va ser necessari delimitar les tipologies de centres a incloure en l'operació. El criteri adoptat ha estat el d'incloure aquells centres que presentaven unes mínimes característiques d'estructuració, entenent que els que no les reunien dificultarien molt la recollida d'informació. Així doncs, es va entendre que aquestes activitats “no estructurades” quedaven majoritàriament integrades en l'activitat quotidiana de l'entitat que les tutelava. Un exemple paradigmàtic de centre “estructurat” és una residència per a gent gran o els serveis d'atenció precoç. En canvi, serien un exemple de “no estructurats” els serveis de suport als serveis socials bàsics. Així doncs, per les seves característiques, es va considerar metodològicament més adequat recollir les dades sobre els centres considerats com a “no estructurats” en l'enquesta a entitats no lucratives.
3. Per a l'elaboració del directori d'entitats no lucratives s'ha utilitzat la naturalesa jurídica declarada per la pròpia entitat. Les entitats han estat classificades segons si d'aquestes en depèn algun centre “estructurat” o no. Tot i que en el Registre hi ha inscrites algunes de les entitats que formen part d'organitzacions d'abast territorial superior a l'àmbit de Catalunya, com Càritas, Creu Roja, ONCE o els bisbats de l'església catòlica, es va constatar, d'una banda, que aquestes estaven infrarepresentades al directori (amb el biaix mostral que això implica), i de l'altra, que l'operació estadística que s'estava dissenyant no era l'instrument més adequat per a recollir la informació sobre l'activitat d'aquestes entitats. Per la seva naturalesa, havien de ser objecte d'un tractament específic no previst en la metodologia de l'enquesta.

En conclusió, en coherència amb l'objectiu plantejat de descriure el sector productiu dels serveis socials i atenent els possibles biaixos que aquests podrien introduir a l'estudi, es va considerar no abordar específicament (com a objecte d'estudi) els àmbits següents:

- Els centres sociosanitaris.
- L'activitat en serveis “no estructurats” de les entitats d'àmbit superior (fonamentalment Càritas, Once, Creu Roja i bisbats de l'església Catòlica).
- Els serveis bàsics d'atenció social, així com altres serveis “no estructurats” de caràcter públic que puguin existir.
- Els serveis d'atenció domiciliària.

Amb aquestes consideracions metodològiques, la mostra queda de la següent manera:

Establiments de serveis socials

Col·lectiu d'atenció	Centres	Mostra	Percentatge mostra
Persones amb discapacitat	509	211	41%
Gent gran	1.108	374	34%
Infància i adolescència	288	113	39%
Persones amb malaltia mental	114	43	38%
Altres col·lectius	129	76	59%
Total	2.148	817	38%

Entitats no lucratives.

	Entitats	Mostra	Percentatge mostra
Entitats	1.421	426	30%

La recollida de la informació s'ha dut a terme mitjançant dos mètodes: el postal i el CAWI (Computer Assisted Web Interview). Per facilitar als establiments i entitats el subministrament de la informació, se'ls ha proporcionat una adreça d'Internet, així com un codi i una contrasenya per poder contestar a través del web.

3.2. Àmbit territorial i temporal de l'enquesta

L'enquesta econòmica a centres de serveis socials recull informació relativa a l'any natural de 2009, mentre que l'enquesta d'entitats ho fa per l'any 2010. Com es desprèn dels dissenys mostrals descrits anteriorment, ambdues operacions estan dissenyades per garantir la significativitat dels resultats per al conjunt de Catalunya.

3.3. Aclariments metodològics: enquestes versus registres.

Per analitzar el conjunt d'informació estadística obtinguda amb aquesta operació cal tenir present una qüestió fonamental: en tractar-se d'una estadística basada en la recollida d'informació mitjançant el mètode d'enquesta, els resultats finals no poden ser totalment comparables amb els registres oficials disponibles relatius als serveis socials, ja que es tracta de dues fonts diferents, amb mètodes de recollida de la informació també diferents.

Així, al registre hi trobarem aquells centres o entitats que han realitzat un determinat tràmit administratiu, mentre que l'enquesta obté la informació a partir de les respostes subjectives de l'enquestat mitjançant un qüestionari dissenyat específicament per a aquest estudi.

4. Principals resultats

El producte final d'aquesta operació estadística són un conjunt de taules dissenyades a partir del pla de tabulació definit conjuntament entre el Departament de Benestar Social i Família i l'Idescat. Els resultats a què es refereix aquest document són una breu selecció del conjunt de taules més significatives de l'enquesta d'establiments de serveis socials i l'enquesta d'entitats no lucratives.

4.1 Enquesta de centres de serveis socials

Les taules s'organitzen en 6 grans capítols, 5 dels quals corresponen al tipus de col·lectiu atès: (1. gent gran, 2. persones amb discapacitat, 3. Infància, adolescència i joventut, 4. persones amb problemàtica social derivada de malaltia mental, 5. altres col·lectius), mentre que el capítol restant és de resum. Al seu torn, cada capítol es divideix en tres subapartats prenent com a referència tres variables d'anàlisi principals: **Activitat del centre**, **Personal i Finançament**, cadascú d'ells amb les seves corresponents taules (entre 6 i 9 taules per subapartat). El nombre de taules totals és de 115.

A continuació es presenta un breu recull de taules resum.

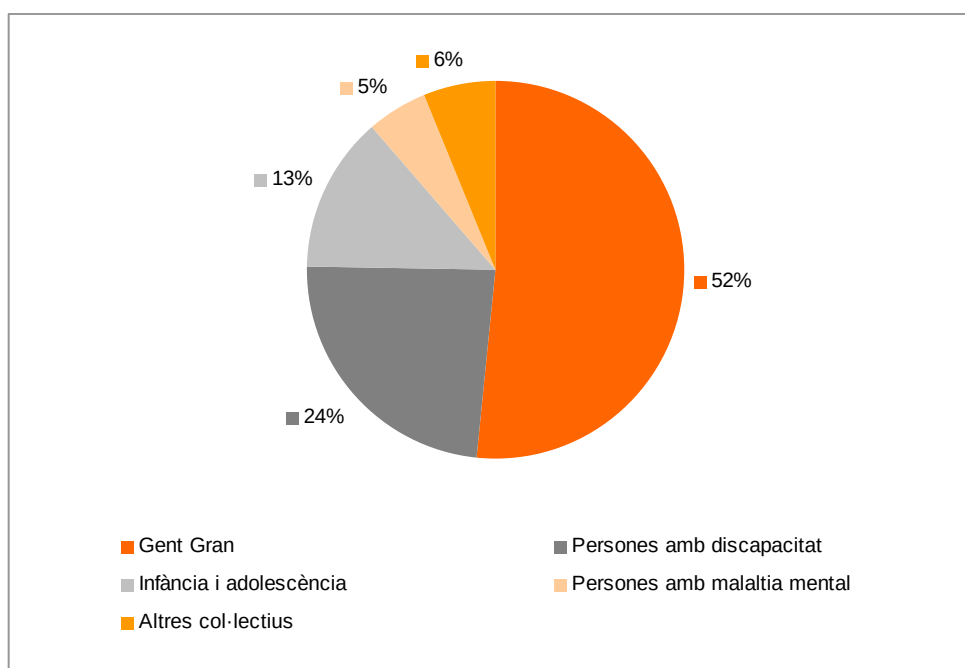

a) Els centres de serveis socials

Taula 1. Centres i serveis de serveis socials per tipus d'atenció i col·lectiu atès

	Nombre de centres de serveis socials	Nombre total de serveis	Nombre de serveis residencials	Nombre de serveis de suport residencial	Nombre de serveis de dia	Nombre de serveis ambulatoris	Nombre d'altres serveis no residencials
Gent Gran	1.108	1.940	1.168	-	737	-	35
Persones amb discapacitat	509	717	96	221	325	74	1
Infància i adolescència	288	302	100	39	-	-	163
Persones amb malaltia mental	114	124	-	99	25	-	-
Altres col·lectius	129	144	73	46	10	-	15
TOTAL	2.148	3.227	1.438	404	1.097	74	214

Figura 1. Nombre de centres de serveis socials per col·lectiu atès. Percentatges

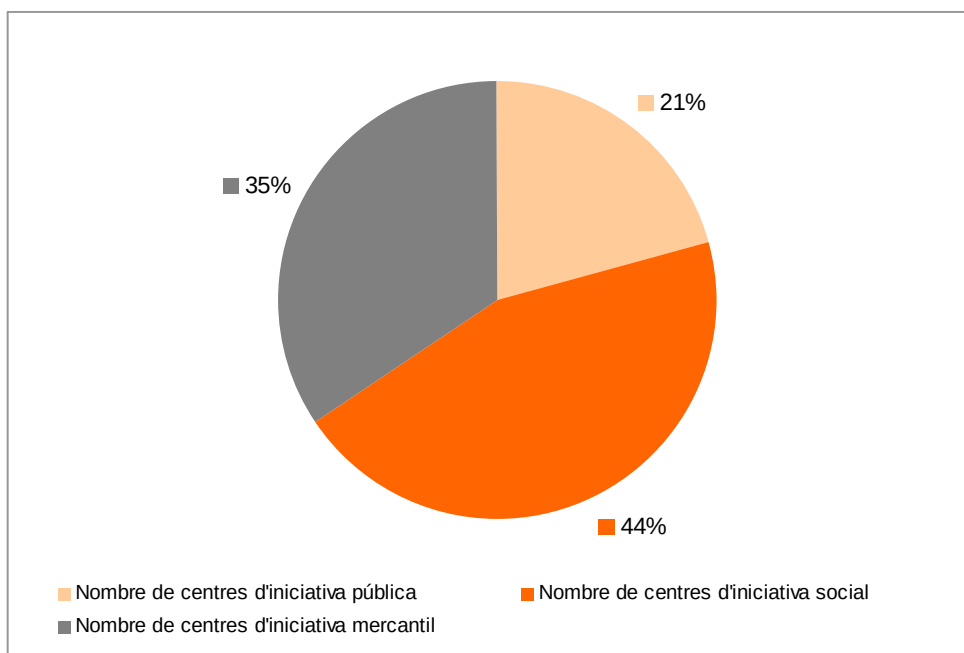

Taula 2. Centres de serveis socials per naturalesa jurídica i col·lectiu atès

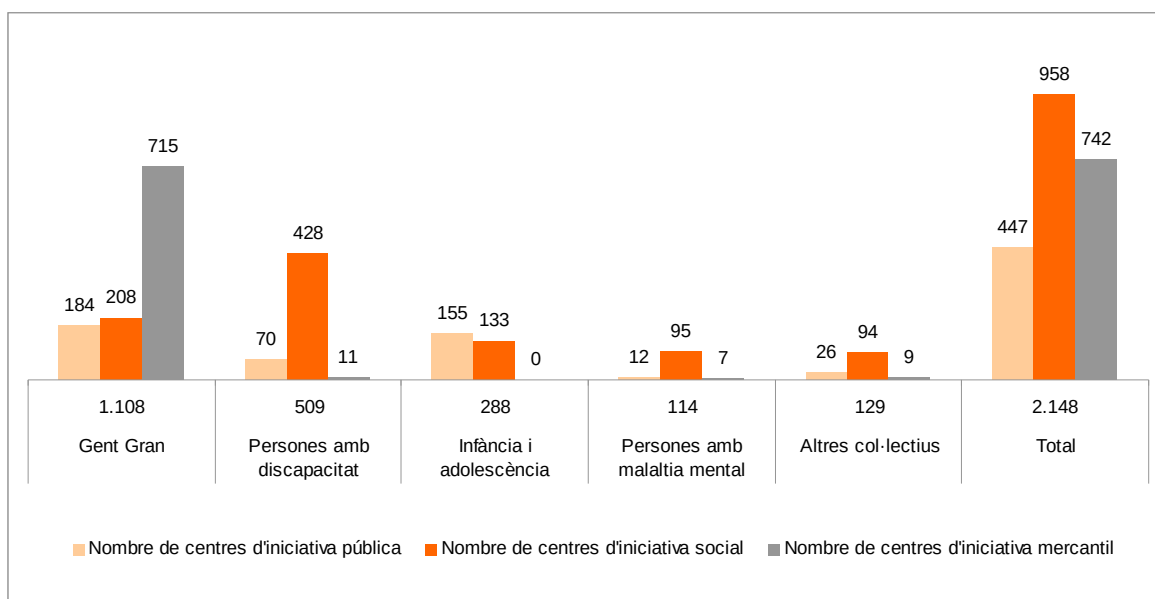
	Gent Gran	Persones amb discapacitat	Infància i adolescència	Persones amb malaltia mental	Altres col·lectius	Total
Nombre total de centres	1.108	509	288	114	129	2.148
Nombre de centres d'iniciativa pública	184	70	155	12	26	447
Nombre de centres d'iniciativa social	208	428	133	95	94	958
Nombre de centres d'iniciativa mercantil	715	11	0	7	9	742

Figura 2. Centres de serveis socials per naturalesa jurídica. Percentatges

Figura 3. Centres de serveis socials per naturalesa jurídica i col·lectiu atès

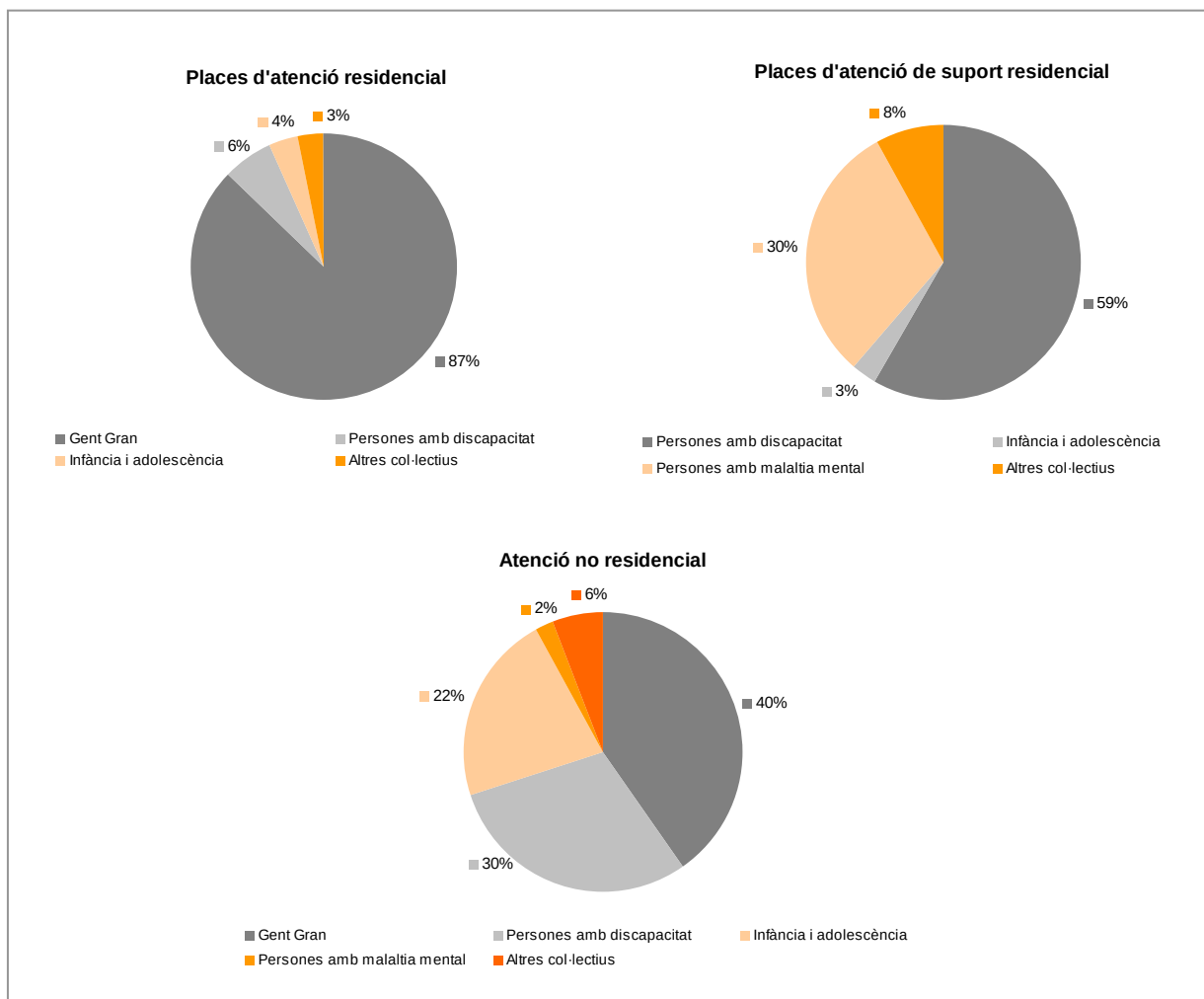

Taula 3. Capacitat i ocupació de l'oferta assistencial per tipus d'atenció (1) i col·lectiu atès

	Atenció residencial			Atenció de suport residencial			Atenció no residencial		
	Capacitat	Places ocupades	Grau ocupació	Capacitat	Places ocupades	Grau ocupació	Capacitat	Places ocupades	Grau ocupació
Gent Gran	52.860	48.305	91,4%	0	0	..	14.686	8.912	60,7%
Persones amb discapacitat	3.716	3.665	98,6%	3.002	2.806	93,5%	10.903	8.923	81,8%
Infància i adolescència	2.231	2.205	98,8%	163	151	92,9%	8.014	6.780	84,6%
Persones amb malaltia mental	0	0	..	1.563	1.429	91,4%	818	776	94,9%
Altres col·lectius	1.885	1.631	86,5%	419	347	82,7%	2.094	1.989	95,0%
Total	60.692	55.806	91,9%	5.147	4.733	92,0%	36.515	27.381	75,0%

(1) En aquestes taules no apareixen els serveis ambulatoris en no disposar d'una capacitat quantificable.

Figura 4. Capacitat/places per col·lectiu atès. Percentatges

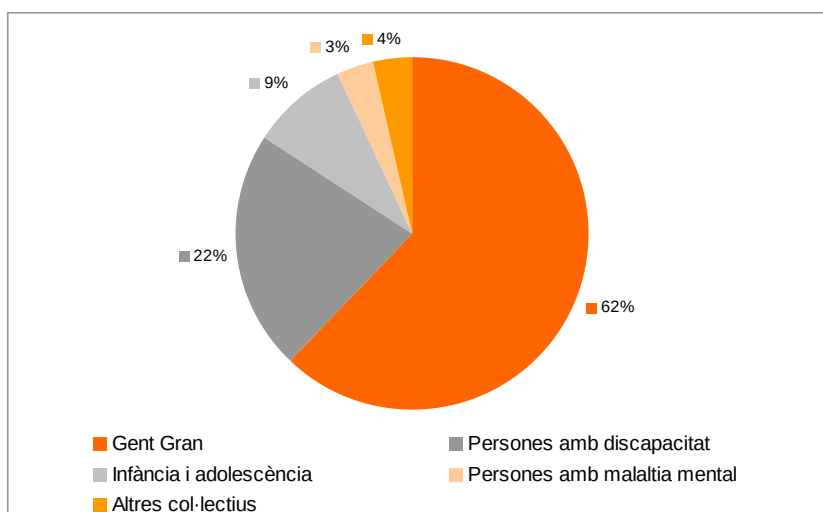

b) El personal ocupat i el voluntari

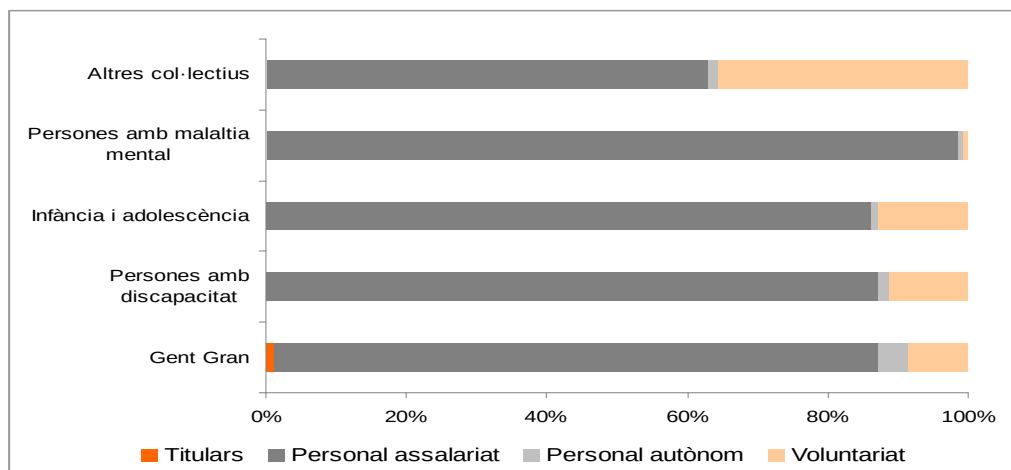
Taula 4. Personal dels centres de serveis socials segons règim contractual i col·lectiu atès

	Titulars		Personal assalariat		Personal autònom		Voluntariat		TOTAL PERSONAL	
	Personal	Hores	Personal	Hores	Personal	Hores	Personal	Hores	Personal	Hores
Gent Gran	532	952.528	35.109	50.558.045	1.764	1.254.800	3.485	959.915	40.890	53.725.288
Persones amb discapacitat	4	4.931	12.650	13.113.587	242	74.946	1.614	235.021	14.510	13.428.485
Infància i adolescència	0	0	4.947	5.312.648	51	36.880	740	195.513	5.738	5.545.041
Persones amb malaltia mental	4	7.000	2.171	1.763.658	17	13.186	14	6.271	2.205	1.790.114
Altres col·lectius	4	7.292	1.499	1.613.242	36	19.141	848	206.129	2.387	1.845.803
Total	544	971.751	56.375	72.361.180	2.110	1.398.953	6.701	1.602.848	65.730	76.334.732

Figura 5. Personal contractat per col·lectiu atès. Percentatges

Figura 6. Personal segons règim contractual i col·lectiu atès

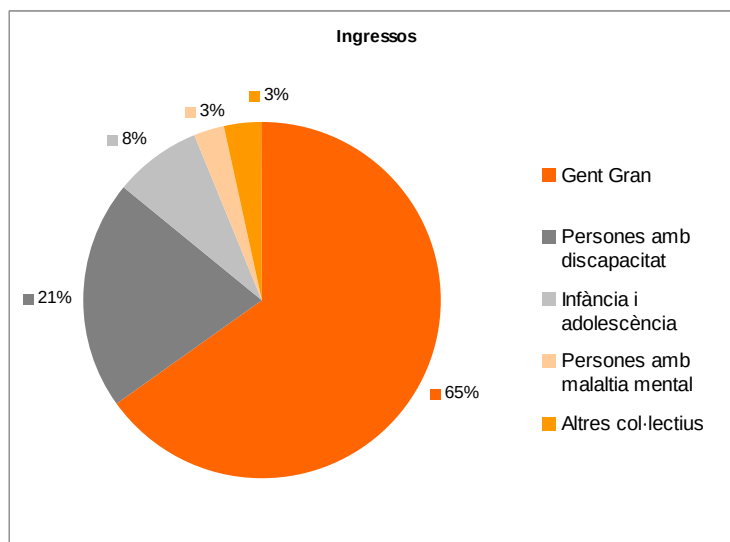
c) Els comptes econòmics

a. Finançament

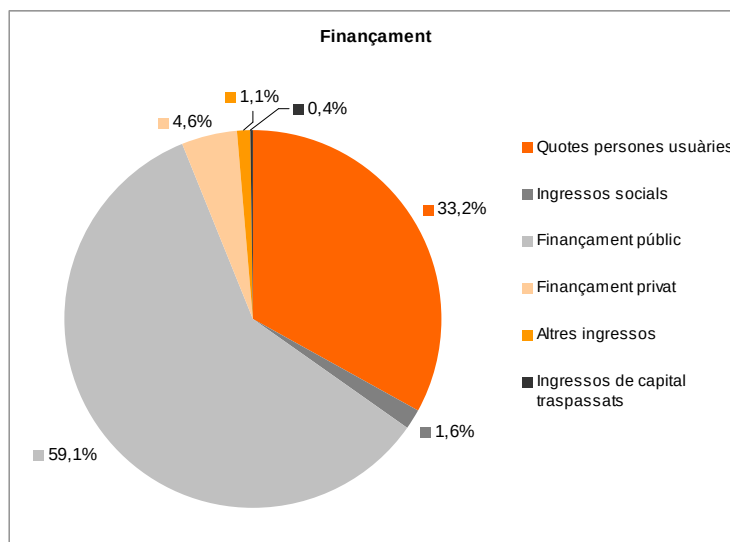
Taula 5. Finançament dels centres de serveis socials segons col·lectiu atès.

	Quotes persones usuàries	Ingressos socials	Finançament públic	Finançament privat	Altres ingressos	Ingressos de capital traspassats	<i>milers d'euros</i> TOTAL INGRESSOS
Gent Gran	507.650	14.880	489.891	46.864	9.975	1.921	1.071.181
Persones amb discapacitat	24.506	6.783	291.212	12.654	5.037	3.416	343.607
Infància i adolescència	-	1.096	131.004	4.177	723	217	137.217
Persones amb malaltia mental	6.778	46	32.470	3.149	1.168	252	43.862
Altres col·lectius	8.865	4.252	31.674	8.733	805	490	54.819
Total	547.798	27.057	976.251	75.576	17.708	6.296	1.650.686

Figura 7. Finançament per col·lectiu atès. Percentatges

Figura 8. Finançament per tipus d'ingressos. Percentatges

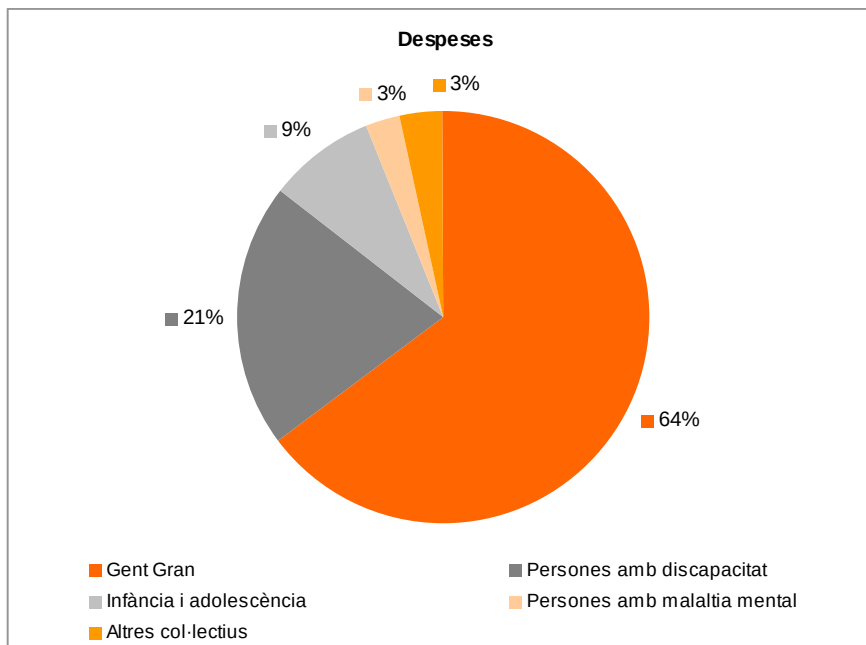
b. Despeses

Taula 6. Despeses dels centres de serveis socials segons col·lectiu atès.

*milers
d'euros*

	Compres	Subc. serveis	Submin.	Altres serveis	Desp. personal	Costos estruct.	Impostos	Altres despeses	Amortit. immob.	Total
Gent Gran	80.728	106.637	41.418	111.804	608.112	8.651	11.908	19.632	34.123	1.023.013
Persones amb discapacitat	14.418	30.669	7.973	25.710	217.920	7.346	1.400	8.682	10.856	324.975
Infància i adolescència	8.271	11.012	3.156	9.551	94.184	1.678	102	4.433	1.742	134.129
Persones amb malaltia mental	1.604	4.296	1.073	5.160	26.487	799	227	2.109	1.491	43.244
Altres col·lectius	4.816	8.418	1.719	5.448	26.280	1.186	981	1.710	1.327	51.884
Total	109.837	161.032	55.338	157.673	972.983	19.660	14.618	36.566	49.539	1.577.245

Figura 9. Despeses per col·lectiu atès. Percentatges

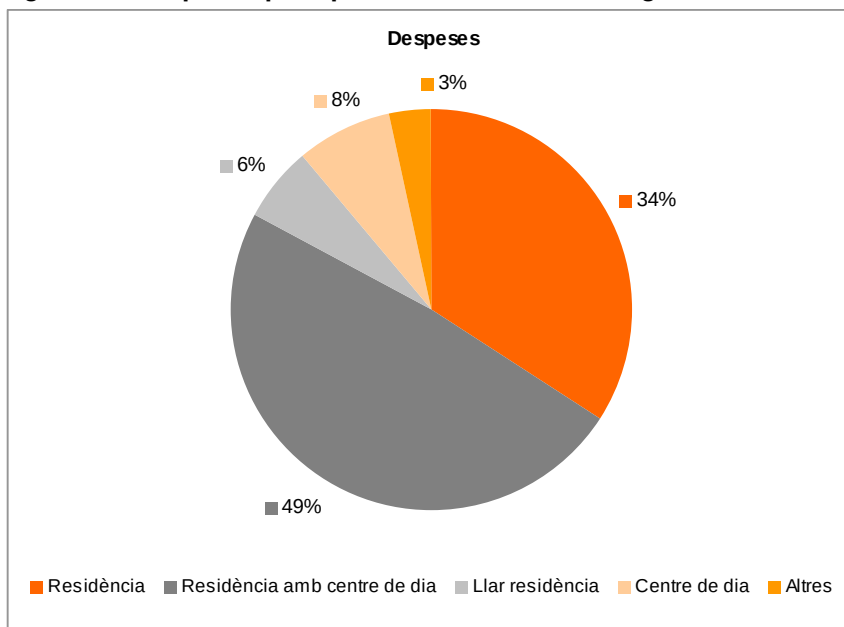

Taula 7. Despeses dels centres de serveis socials. Segons tipus de centre

*milers
d'euros*

	Compres	Subc. serveis	Submin.	Altres serveis	Desp. personal	Costos estruct.	Impostos	Altres despeses	Amortit. immob.	Total
Residència	41.525	58.402	18.604	51.463	329.832	6.393	4.970	10.475	17.024	538.686
Resid. i centre dia	55.651	77.959	29.898	79.850	463.655	7.290	8.591	17.305	25.063	765.262
Llar residència	6.433	7.417	3.245	12.138	57.963	1.869	314	3.552	3.864	96.795
Centre de dia	4.641	12.032	2.679	9.838	86.259	3.286	699	2.883	3.013	125.330
Altres	1.587	5.222	913	4.384	35.273	822	44	2.351	576	51.172
Total	109.837	161.032	55.338	157.673	972.983	19.660	14.618	36.566	49.539	1.577.245

Figura 10. Despeses per tipus de centre. Percentatges

Taula 8. Resum de l'enquesta de comptes econòmics dels centres.

Principals característiques dels centres de serveis socials. Catalunya 2009

Segons col·lectius atès

	Gent Gran	Persones amb discapacitat	Infància i adolescència	Persones amb malaltia mental	Altres col·lectius	Total
Els centres de serveis socials i la seva activitat						
Nombre de centres	1.108	509	288	114	129	2.148 centres
Nombre de centres d'iniciativa pública	184	70	155	12	26	447 centres
Nombre de centres d'iniciativa social	208	428	133	95	94	958 centres
Nombre de centres d'iniciativa mercantil	715	11	0	7	9	742 centres
Nombre de serveis	1.940	717	302	124	144	3.227 serveis
Capacitat residencial	52.860	3.716	2.231	0	1.885	60.692 places
Places residencials ocupades	48.305	3.665	2.205	0	1.631	55.806 places
Grau d'ocupació places residencials	91,4%	98,6%	98,8%	..	86,5%	91,9% percentatge
Capacitat residencial de suport	0	3.002	163	1.563	419	5.147 places
Places residencials de suport ocupades	0	2.806	151	1.429	347	4.733 places
Grau d'ocupació places residencials de suport	..	93,5%	92,9%	91,4%	82,7%	92,0% percentatge
Capacitat en atenció de dia	14.286	10.900	0	818	231	26.235 places
Places de dia ocupades	8.650	8.920	0	776	210	18.556 places
Grau d'ocupació places de dia	60,6%	81,8%	..	94,9%	90,9%	70,7% percentatge
Capacitat en altra atenció no residencial	400	3	8.014	0	1.863	10.280 places
Places altra atenció no residencial ocupades	262	3	6.780	0	1.779	8.824 places
Grau d'ocup. places altra aten. no residencial	65,4%	100,0%	84,6%	..	95,5%	85,8% percentatge
Nombre de serveis d'atenció ambulatoria	0	74	0	0	0	74 serveis
El personal ocupat i el voluntariat						
Nombre de persones assalariades	35.109	12.650	4.947	2.171	1.499	56.375 persones
Hores treballades pel personal assalariat	50.558.045	13.113.587	5.312.648	1.763.658	1.613.242	72.361.180 hores per any
Remuneració mitjana per hora (en euros)	12	17	18	15	16	13 euros/hora
Grau d'inestabilitat del personal assalariat	17,6%	8,2%	13,6%	14,0%	13,4%	14,9% Percentatge
Persones propietàries amb dedicació	532	4	0	4	4	544 persones
Hores treballades per persones propietàries	952.528	4.931	0	7.000	7.292	971.751 hores per any
Nombre de persones en règim autònom	1.764	242	51	17	36	2.110 persones
Hores treballades pel personal autònom	1.254.800	74.946	36.880	13.186	19.141	1.398.953 hores per any
Nombre de persones voluntàries	3.485	1.614	740	14	848	6.701 persones
Hores treballades pel voluntariat	959.915	235.021	195.513	6.271	206.129	1.602.848 hores per any
Els comptes econòmics (1)						
Total ingressos	1.071.181	343.607	137.217	43.862	54.819	1.650.686 milers d'euros
Quotes persones usuàries	507.650	24.506	0	6.778	8.865	547.798 milers d'euros
Ingressos socials	14.880	6.783	1.096	46	4.252	27.057 milers d'euros
Finançament públic	489.891	291.212	131.004	32.470	31.674	976.251 milers d'euros
Finançament privat	46.864	12.654	4.177	3.149	8.733	75.576 milers d'euros
Altres ingressos	9.975	5.037	723	1.168	805	17.708 milers d'euros
Ingressos de capital traspassats	1.921	3.416	217	252	490	6.296 milers d'euros
Total despeses	1.023.013	324.975	134.129	43.244	51.884	1.577.245 milers d'euros
Compres	80.728	14.418	8.271	1.604	4.816	109.837 milers d'euros
Subcontractació serveis	106.637	30.669	11.012	4.296	8.418	161.032 milers d'euros
Subministraments	41.418	7.973	3.156	1.073	1.719	55.338 milers d'euros
Altres serveis	111.804	25.710	9.551	5.160	5.448	157.673 milers d'euros
Despeses personal	608.112	217.920	94.184	26.487	26.280	972.983 milers d'euros
Costos estructura central grup	8.651	7.346	1.678	799	1.186	19.660 milers d'euros
Impostos	11.908	1.400	102	227	981	14.618 milers d'euros
Altres despeses	19.632	8.682	4.433	2.109	1.710	36.566 milers d'euros
Amortització immobilitzat	34.123	10.856	1.742	1.491	1.327	49.539 milers d'euros

.. Informació no procedent.

(1) Unitats econòmiques en milers d'euros

Font: Idescat i Departament de Benestar Social i Família

4.2 Enquesta d'entitats no lucratives.

En el cas de l'enquesta d'entitats no lucratives, en tractar un volum d'informació molt més reduït, el producte final serà una taula resum com la que presentem a continuació.

Taula 9. Resum de l'enquesta de l'enquesta d'entitats no lucratives.

**Principals dades sobre les entitats no lucratives que realitzen activitat de serveis socials (1).
Any 2010. Segons col·lectiu atès**

	Gent gran	Persones amb discapacitat	Infància i adolescència	Persones amb malaltia mental	Persones amb drogodepend.	Diversa	Total
Nombre d'entitats	194	244	102	51	26	305	922
Dades sobre personal							
Pers. assalariades	392	2.553	969	751	140	1.321	6.127 <i>persones</i>
Hores assalariades	493.559	2.882.024	1.162.298	959.549	169.279	1.691.653	7.358.362 <i>hores per any</i>
Pers. voluntàries	2.672	5.877	2.656	179	208	9.247	20.839 <i>persones</i>
Hores voluntàries	346.978	346.190	291.332	21.373	29.961	710.099	1.745.933 <i>hores per any</i>
Personal autònom	71	167	78	57	12	220	606 <i>persones</i>
Hores autònom	19.660	57.627	66.255	10.408	7.513	69.903	231.367 <i>hores per any</i>
Personal extern	5	239	11	30	7	21	313 <i>persones</i>
Hores extern	3.997	125.235	3.730	11.660	11.676	5.115	161.413 <i>hores per any</i>
Total persones	3.140	8.836	3.715	1.017	367	10.810	27.885 <i>persones</i>
Total dones	1.871	6.621	2.652	761	272	8.079	20.257 <i>persones</i>
Total hores treb.	864.194	3.411.076	1.523.615	1.002.990	218.430	2.476.771	9.497.074 <i>hores per any</i>
Els comptes econòmics (2)							
Total ingressos	15.096	82.858	38.880	22.650	5.341	53.084	217.909 <i>milers d'euros</i>
Quotes per serveis	5.930	11.820	14.312	2.456	1.132	17.158	52.808 <i>milers d'euros</i>
Ingressos socials	2.748	8.692	6.655	1.156	370	9.173	28.794 <i>milers d'euros</i>
Subvencions DBSF	1.643	18.614	2.596	8.283	590	4.390	36.117 <i>milers d'euros</i>
Altres subv. públ.	1.873	18.549	5.990	2.416	1.894	13.310	44.032 <i>milers d'euros</i>
Aportacions priv.	2.517	14.333	8.193	2.971	570	4.650	33.235 <i>milers d'euros</i>
Altres ingressos	385	10.850	1.134	5.368	785	4.404	22.924 <i>milers d'euros</i>
Total despeses	13.669	80.481	36.658	21.073	4.817	52.888	209.586 <i>milers d'euros</i>
Compres	947	6.985	1.189	4.070	127	1.362	14.679 <i>milers d'euros</i>
Subcont. serveis	771	3.009	1.116	429	350	8.803	14.477 <i>milers d'euros</i>
Funcionament	1.132	7.513	4.310	1.560	615	5.681	20.810 <i>milers d'euros</i>
Despesa personal	7.424	44.810	20.878	12.520	3.195	26.148	114.975 <i>milers d'euros</i>
Prest. econòmiques	574	1.212	2.069	313	31	3.280	7.479 <i>milers d'euros</i>
Altres despeses	2.450	13.592	6.391	1.644	397	6.726	31.200 <i>milers d'euros</i>
Amortització	373	3.361	704	537	101	888	5.965 <i>milers d'euros</i>
Operacions de capital							
Subv. de capital	30	2.038	1.371	1.660	62	527	5.688 <i>milers d'euros</i>
Despeses capital	8.906	5.905	3.049	9.437	11	810	28.119 <i>milers d'euros</i>
Dades per consolidació							
Aport. a centres SS	770	1.912	1.600	141	639	422	5.484 <i>milers d'euros</i>
Superàvit centres SS	1.067	1.830	331	392	415	20	4.055 <i>milers d'euros</i>
Serveis realitzats per les entitats socials no lucratives que no havien estat recollits a l'enquesta a centres							
Serv. lleure, casals o clubs	133	105	35	31	5	69	378 <i>serveis</i>
Habitatges tutelats	41	13	51	2	..	206	314 <i>serveis</i>
Places habit. Tutelat	124	46	358	4	..	855	1.387 <i>places</i>
Unitats aten. domic.	24	23	1	10	..	21	79 <i>serveis</i>
Hores anuals aten. domic.	267.028	106.183	1.144	115.247	..	1.667.314	2.156.916 <i>hores</i>

.. Informació no procedent.

(1) Exclosos les dades relatives als centres de l'Enquesta econòmica a centres de serveis socials.

(2) Unitats econòmiques en milers d'euros.

Font: Idescat i Departament de Benestar Social i Família.

ANNEX 1. Disseny de les mostres

Tenint en compte l'heterogeneïtat dels col·lectius analitzats, el disseny de la mostra ha optat per una estratificació molt detallada que permet reunir en cada estrat unitats de característiques similars. Aquesta voluntat ha comportat l'obtenció d'estrats de volums molt desiguals que han hagut de rebre un tractament diferent a l'hora d'extreure la mostra i, per tant, en el moment de l'elevació dels resultats.

Cal advertir que -com passa sempre que els resultats s'obtenen per elevació- les taules que es publiquen presenten en alguns casos petites diferències entre l'agregació dels resultats detallats i els totals publicats a causa dels diferents arrodoniments.

Centres de serveis socials

El disseny de les mostres de les enquestes a centres de serveis socials s'ha realitzat en base a l'estratificació resultant del creuament de les següents variables:

- a) *Grup*: Col·lectius d'atenció del centre.
- b) *Gestió*: Segons si és o no centre propi de la Generalitat gestionat per la mateixa Generalitat.
- c) *Tipus de centre*: En funció del tipus d'atenció i la combinació de serveis.
- d) *Tipus d'entitat titular del centre*: Segons la seva naturalesa jurídica.
- e) *Dimensió del centre*: Segons el nombre de places del centre.

Aquesta estratificació genera un total de 162 estrats (conjunts de centres amb característiques homogènies) que aglutinen els **2.148** centres del directori.

L'establiment del nombre mostral a cadascun dels estrats s'ha realitzat d'acord amb els següents criteris aplicats consecutivament:

- 1. Si són centres de gestió directa de la Generalitat → 100%
- 2. Si les unitats poblacionals de l'estrat són menys de 6 → 100%
- 3. Si l'estrat inclou entre 6 i 10 unitats poblacionals → 50%
- 4. Si la dimensió del centre és de 'Més de 100 places' → 50%
- 5. Si el centre és d'atenció diürna i la seva dimensió és 'Més de 50 places' → 50%
- 6. Si l'estrat inclou entre 11 i 25 unitats poblacionals → 33,3%
- 7. La resta de casos → 25%

L'objectiu d'aquests criteris és aconseguir una correcta representació de tots els estrats. Davant el risc que la no resposta pugui distorsionar radicalment la significativitat de la mostra dels estrats menys nombrosos s'opta per la seva sobre representació. Això s'aconsegueix fins el punt que 93 dels 162 estrats en que s'ha fragmentat el directori són representats censalment (100%) en la mostra.

En conjunt, la mostra total efectiva és de **817** centres que signifiquen un **38%** de la població a analitzar.

Entitats no lucratives de serveis socials

L'estratificació del directori d'entitats no lucratives de serveis socials s'ha realitzat tenint en compte les següents variables:

- a) *Grup*: Col·lectius d'atenció de l'entitat
- b) *Nombre de serveis* que en depenen
- c) *Titularitat o no de serveis "estructurats"* (d'acord amb els criteris establerts en l'enquesta a centres)

De la combinació d'aquestes variables en resulta un total de 26 estrats que es distribueixen el total de **1.421** entitats que componen el directori.

Per a la determinació del nombre mostrat a aplicar a cada estrat s'apliquen els següents criteris:

1. Si l'estat inclou menys de 20 entitats → 100%
2. Si l'estrat supera les 19 entitats, però no arriba a les 40 → 19 entitats més el 50% de les restants.
3. Si l'estrat supera les 39 entitats → 29 entitats, més el 30% de la diferència entre 39 i el nombre d'entitats de l'estrat.

Com en el cas de l'enquesta a centres s'ha dissenyat una mostra que garanteix una bona representació de tots els estrats i això ha implicat que 12 estrats amb 104 entitats han estat representats censalment i que s'ha obtingut una mostra de 724 entitats que significa el 51% del directori.

En el transcurs del treball de camp s'ha constatat que una part significativa de les entitats registrades o bé no realitza activitats addicionalment a la dels seus serveis "estructurats", no realitza activitat econòmica o simplement està inactiva.

Aquest fet que ja era previsible, queda reflectit en el fet que en el moment de l'explotació de les dades només s'ha utilitzat informació de **426** entitats (**30%** de la població a analitzar).

ANNEX 2. Característiques recollides a l'enquesta

Centres de serveis socials

Les cinc enquestes que conformen l'operació adreçada a centres tenen característiques molt similars. En podem apreciar els següents aspectes:

- *Identificació del centre i dels serveis que el componen*

Aquest apartat té com a objectiu la confirmació de la identificació del centre, de l'entitat titular, així com de la composició del centre que ha quedat establerta en el procés d'agregació de serveis realitzat per l'equip de l'enquesta.

- *Activitat del centre*

L'activitat del centre es recull fonamentalment a través de la capacitat i ocupació de cada un dels seus serveis. Això no obstant, també es demana al centres que especifiquin altres tipus d'activitats o serveis complementaris.

- *Personal ocupat*

En el qüestionari es demana el nombre de persones, així com el corresponent volum d'hores anuals treballades classificades pel tipus de relació amb el centre i pel perfil professional. Així mateix, es demana el nombre de persones que durant l'any han deixat de treballar i no han renovat el contracte (sense comptabilitzar les substitucions). Amb l'objectiu de clarificar els conceptes de l'enquesta, es demana, també, informació sobre el personal que treballa en el centre com a treballador autònom o a càrrec d'una tercera empresa. Aquests darrers, però, no es van recollir en la primera de les enquestes desenvolupades, la d'atenció a la gent gran.

- *Despeses corrents*

En aquest apartat es demanen les despeses corrents amb un detall suficient per identificar amb precisió els seus principals components.

- *Ingressos corrents*

Adequant-se a les diferents modalitats de finançament de cada sector d'atenció, els qüestionaris recullen detalladament les fonts de finançament dels centres de serveis socials.

- *Operacions de capital*

Es recullen també, classificades per grans conceptes comptables, les despeses d'inversió realitzades durant l'any, així com les transferències de capital classificades per la seva procedència.

Entitats de serveis socials

L'enquesta econòmica a entitats no lucratives de serveis socials es proposava recollir tota aquella activitat que es realitza en l'àmbit de les entitats no lucratives i que no havia estat recollida en l'enquesta a centres. Això plantejava el repte d'assegurar que les entitats enquestades entenguessin aquesta delimitació i aportessin correctament les seves dades. El principal risc provenia de la possibilitat que les entitats incloguessin dades sobre centres "estructurats" de la seva titularitat, la qual cosa significaria una doble comptabilització amb l'enquesta econòmica a centres de serveis socials.

És per aquest motiu que es van dissenyar dos qüestionaris diferents: un per a les entitats de la mostra de les quals es tenia coneixement que eren titulars d'un o més centres "estructurats" i un altre per a la resta.

Els principals aspectes recollits en els qüestionaris són els següents:

- *Objecte, naturalesa i activitat*

En aquest apartat es recull en preguntes obertes una descripció de l'activitat social realitzada per l'entitat, es precisa la seva naturalesa jurídica i se li demana la seva apreciació sobre el percentatge que els serveis socials signifiquen dins el conjunt de la seva activitat econòmica.

- *Activitats associatives i serveis no estructurats*

Mitjançant una llista de possibles activitats i serveis, i també amb una opció oberta al final es demana a les entitats l'especificació del tipus de serveis que presten.

- *Personal*

Es demana l'especificació del nombre de persones i hores treballades en funció de la relació establerta amb l'entitat.

- *Ingressos i despeses corrents*

Es detallen els principals conceptes d'ingrés i de despesa. En el cas de les entitats amb centres "estructurats" es demana, també la informació necessària per a fer possible una adequada consolidació dels comptes.

- *Operacions de capital*

Es recullen també, classificades per grans conceptes comptables, les despeses d'inversió realitzades durant l'any, així com les transferències de capital classificades per la seva procedència.

ANNEX 3. Característiques del treball de camp

Les tasques de recollida s'han realitzat per Internet, mitjançant una aplicació elaborada expressament per l'Idescat.

Els centres i les entitats de la mostra van rebre una carta, signada per la secretària general del Departament de Benestar Social i Família i el director de l'Idescat, en la qual se'ls presentava l'enquesta, se'ls anunciava que formaven part de la mostra i se'ls animava a contestar-la. En la mateixa carta es donaven totes les instruccions necessàries per efectuar la resposta i s'indicaven els diferents mecanismes disponibles per fer consultes o resoldre incidències.

L'enquesta està inclosa al Pla Estadístic de Catalunya, i per tant era de resposta obligatòria.

Per tal de facilitar i maximitzar el nivell de resposta es va establir un protocol que preveia un seguiment personalitzat per via telefònica, així com l'emissió de diferents requeriments oficials per escrit.

La taxa de resposta ha estat del **96,5%** de la mostra dissenyada

ANNEX 4. Glossari / etiquetes

4.1 Variables estructurals

Les variables estructurals sobre les que bascula la presentació de les dades de l'enquesta són les següents:

Col·lectiu d'atenció social (o enquesta)

Aquest criteri constitueix la base del model de presentació. Tot i que les primeres taules de la publicació presenten una visió del conjunt dels centres de serveis socials de Catalunya, la major part de la tabulació es dedica a presentar informació desagregada pels diferents col·lectius d'atenció. Aquests col·lectius són:

- Gent gran
- Persones amb discapacitat
- Infància i adolescència amb risc d'exclusió
- Persones amb problemàtica social derivada de malaltia mental
- Altres col·lectius (problemàtiques derivades de drogodependència, dones en situació de risc i altres situacions que generen risc d'exclusió social)

Tipus de centre de serveis socials

Els centres han estat classificats d'acord amb els diferents tipus d'atenció que s'hi presta. Aquesta constitueix una variable determinant en relació amb el personal i els costos.

Dimensió del centre de serveis socials

Una altra variable clarament correlacionada amb els costos i l'ocupació és la dimensió dels centres. Com a indicador d'aquesta variable s'ha utilitzat el nombre de places ofertades pel centre. Quan en el centre es presta alguna mena d'atenció residencial s'ha pres aquesta com a referència. Les places d'atenció diürna només es tenen en compte en aquells centres que no presten cap mena d'atenció residencial. La variable es presenta transformada en intervals.

Naturalesa jurídica de l'entitat titular del centre

Com a característica estructural es contempla també la naturalesa jurídica de l'entitat, distingint entre entitats públiques, entitats privades d'iniciativa social (sense afany de lucre) i entitats privades d'iniciativa mercantil (amb afany de lucre).

4.2. Variables explicatives

Les variables descriptives més significatives són les següents:

Tipus d'atenció

El tipus d'atenció és una qualitat associada al servei, i atès que cada centre pot contenir un o més serveis, pot prestar diferents tipus d'atenció simultàniament. Els tipus d'atenció són:

- *Residencial*: l'atenció prestada en aquells serveis on la persona atesa rep atenció en la major part dels aspectes de la vida quotidiana durant les 24 hores del dia.
- *Suport residencial*: atenció de suport, supervisió i coordinació en centres on les persones ateses resideixen amb un important nivell d'autonomia.
- *Diürna*: atenció especialitzada i continuada en horari diürn.
- *Atenció ambulatoria*: atenció en horari convingut, d'acord amb una programació o previsió.
- *Altra atenció no residencial*. Altres tipus d'atenció que es presten durant el dia. En el cas d'aquesta enquesta, que com ja s'ha dit renúncia a investigar detalladament els centres poc

estructurats, aquesta categoria d'atenció inclou fonamentalment els menjadors socials i els centres oberts per infants i adolescents.

Capacitat i ocupació

Cada servei té establerta una capacitat en funció de l'equipament i el personal disponible, mentre que l'ocupació és el nombre de places que realment han estat cobertes. Aquesta variable sempre ha de ser presentada combinadament amb el tipus d'atenció.

Personal

Les dades sobre personal es presenten sempre en nombre de persones que han treballat i nombre d'hores treballades durant l'any. El personal es classifica d'acord amb dues variables:

1. Relació contractual.

- a. *Personal assalariat*. Sota aquest concepte s'hi inclouen totes les persones que han mantingut un contracte laboral amb el centre o entitat. S'hi inclou el personal temporal i el de substitució.
- b. *Titulars o propietaris del centre*. Persones propietàries o titulars del centre que hi dediquen més d'un terç d'una jornada laboral. Aquesta categoria de relació només és rellevant en el cas dels centres d'atenció a gent gran.
- c. *Personal autònom*. Persones que presten regularment els seus serveis en el centre en qualitat de professional autònom.
- d. *Personal d'empreses externes*. Persones que presten regularment els seus serveis en el centre en virtut d'un contracte amb una tercera empresa. El valor d'aquesta variable es desconeix per als centres d'atenció a gent gran pel fet que en la corresponent operació no va ser investigada.
- e. *Voluntariat*. Persones que desenvolupen tasques, normalment de suport i amb una dedicació reduïda, sense cap mena de contraprestació.

2. Grup funcional i perfil professional.

El detall de perfil professional investigat varia en funció de cada col·lectiu d'atenció, però en tots els cassos s'agrupen en grups funcionals:

- a. Personal de direcció i administració
- b. Personal tècnic auxiliar
- c. Personal tècnic assistencial
- d. Personal de serveis generals i manteniment
- e. Altre personal

3. Grau d'inestabilitat del personal

Adicionalment, l'enquesta proporciona informació sobre el nombre de persones amb contractes laborals que durant l'any estudiat han deixat de prestar el seus serveis en el centre. Aquesta informació ens permet presentar com a estimador del grau d'inestabilitat laboral el percentatge que significa el personal que ha deixat de prestar el seus serveis sobre el total de personal que ha prestat serveis durant l'any.

Ingressos

Els ingressos dels centres i de les entitats es presenten d'acord amb els següents conceptes:

- a. *Quotes persones usuàries.* Inclou els pagaments efectuats per les persones beneficiàries dels serveis.
- b. *Ingressos socials.* Inclou les aportacions regulars o puntuals de les persones associades o col·laboradores.
- c. *Finançament públic.* Inclou tots els ingressos procedents de les administracions públiques:
  - Ingressos per prestació de serveis de l'ICASS. S'hi inclouen els ingressos rebuts de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials en concepte de concertació, dels ajuts individuals per acolliment (que cobra directament el centre) i per gestió delegada de centres propis de l'ICASS.
  - Ingressos per prestació de serveis de la DGAiA. S'hi inclouen els ingressos rebuts de la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència en concepte de concertació i per gestió delegada de centres propis de la DGAiA.
  - Ingressos per prestació de serveis d'altres administracions públiques. Altres ingressos procedents del sector públic per concertació o compra d'atenció, o per gestió delegada de centres de titularitat pública.
  - Subvenció DBSiF. Ingressos procedents del Departament de Benestar Social i Família que no comporten la compra d'un servei, sinó una aportació per fer viable el conjunt del servei.
  - Subvenció resta Generalitat. Subvencions procedents d'altres departaments de la Generalitat.
  - Altres subvencions públiques. Subvencions procedents d'altres administracions públiques.
- d. *Finançament privat.* Inclou ingressos generats per les compres de serveis i aportacions de les entitats privades.
- e. *Altres ingressos.* Recull els altres ingressos de gestió i els procedents dels rendiments financers.
- f. *Ingressos de capital traspassats.* Aquest concepte recull les anotacions comptables a través de les quals els centres repercuteixen periodificadament en el seu compte de resultats els ingressos procedents de subvencions de capital. Constitueixen una compensació parcial de les amortitzacions anotades en els comptes de despesa.

Despeses

Els conceptes de despesa utilitzats en la tabulació són els següents:

- a. *Compres.* Inclou les despeses en material necessari per al funcionament del servei.
- b. *Subcontractació de serveis.* Compren la contractació a terceres empreses de serveis que formen part de l'atenció (atenció sanitària, bugaderia, menjador, etc.).
- c. *Subministraments.* S'hi comptabilitzen les subministraments energètics, d'aigua i comunicacions.
- d. *Altres serveis.* Arrendaments, manteniment d'instal·lacions, assegurances, assessoraments i altres serveis contractats a terceres empreses.
- e. *Despeses de personal.* Inclou totes les despeses imputables al personal contractat pel centre.

- f. Costos estructurals. Descriu els costos d'una estructura corporativa superior imputables al centre analitzat.
- g. Altres despeses.
- h. Amortització de l'immobilitzat